

Savonkadun ympäristön maastokävely 13.6.2022

Tiivistelmä esitetyistä kommentteista, kysymyksistä ja vastauksista

1. Kehittämisvaraus

- Miten NCC on valittu kehittäjäksi?

vastaus: Vuonna 2016 kaupunki totesi Savonkadun liikenteellisen merkityksen Keski-Pasilan katujärjestelyiden vuoksi muuttuneen. Kaupunki aloitti alueen suunnittelun asuntopainotteisena, mutta suunnittelun edetessä kävi ilmi, että toimitilapuolella olikin alueelle enemmän kiinnostusta kuin alun perin arvioitu. Alueen kehittämisestä kaupungin tavoitteisiin oli vuonna 2020 kiinnostunut kaksi toimijaa, joilta kaupunki pyysi alustavat suunnitelmat, kehittämiskonseptin sekä luonnoksen varaushakemuksesta. Kaupunkiympäristön toimiala arvioi NCC:n esityksen täyttävän parhaiten kaupungin tavoitteet, jonka perusteella kaupungin hallitus 11.1.2021 kokouksessaan hyväksyi NCC:n kehitysvarauksen.

- Onko rakentamisesta päätetty?

vastaus: Mistään ei ole vielä päätetty. Kehittämisvaraus on voimassa vuoden 2022 loppuun ja kaavaehdotus menossa kaupunkiympäristölautakuntaan keväällä 2023.

- Voiko rakentaa vähemmän mitä suunnitelmissa esitetty?

vastaus: Esillä olevia alustavia viitesuunnitelmavaihtoehtoja eli myös rakentamisen määrää ja sijoittamista tullaan jatkosuunnittelussa tarkastelemaan saatujen kommenttien ja mielipiteiden perusteella.

- Jos pitää rakentaa lisää, eikö sitä voi rakentaa muualle?

vastaus: Savonkadun hanke toteuttaa Helsingin tavoitteita kaupunkirakenteen kestävästä kehittämisestä täydentämällä erityisen helposti saavutettavalla alueella - raideliikenteen varrella ja aseman ympäristössä - olevaa rakennettua ympäristöä samalla huomioiden alueen erityispiirteet, joista tärkeimpinä viheryhteys ja kalliot.

- Miksi toimistoja pitää rakentaa lisää, kun kaupungissa on tyhjiä toimistoja?

vastaus: Työpaikoille sopivia sijainteja on Helsingissä vähemmän kuin asumiselle ja yleiskaavan tavoitteiden mukaan erityisesti kantakaupunki ja asemanseudut halutaan pitää toiminnallisesti rikkaina ja varmistaa, että alueella löytyy sekä asuntoja että toimitiloja.

- Miksei Savonkadun itäpuolen sijaan voitaisi rakentaa vaikka ratapihalle?

vastaus: Savonkadun viereiselle Veturitallinpihalle on myös tulossa paljon rakentamista (asemakaava tekeillä)

- Tuotiin esille, ettei haluta mitään muutosta alueen nykytilaan

2. Savonkadun varren toimitilarakentaminen

- Ehdotettiin, että toimistorakentamisen tulisi painottua Pasilan päähän, jossa voisi olla myös korkea ("Pasila on jo pilattu, sen näkymän voi peittää rakennuksilla")
- Savonkadun varren toimistotalojen toivottiin olevan matalampia, maksimissaan asuinkerrostalojen korkuisia ja että kallioilta tulisi nähdä kauas niiden yli
- Esitettiin, ettei Savonkadulle tarvita palveluja, koska kaikki käyvät Triplassa, josta löytyvät kaikki palvelut
- Savonkadun länsipuolelle sommitellut radan puolen rakennukset tuntuvat luontevilta ja niitä voisi jopa tehdä korkeammiksi, mutta voisiko sen myötä kallioiden lähetyvillä olevia vähentää, madaltaa ja pienentää?

vastaus: Esillä olevia alustavia viitesuunnitelmavaihtoehtoja eli myös rakentamisen määrää ja sijoittamista tullaan jatkosuunnittelussa tarkastelemaan saatujen kommenttien ja mielipiteiden perusteella.

- Kuinka korkeita rakennuksia on suunniteltu?

vastaus: Savonkadun varren rakennuksiin on esitetty 5-6 kerroksisia jalustaosia, joiden päälle on sijoitettu kapeampia torniosia. Torniosien kokonaiskorkeus vaihtelee 10 -14 kerroksen välillä vaihtoehdosta riippuen.

- Alueella ei ole tarpeeksi kivijalkaliikkeitä, minkälaisia palveluita Savonkadun varteen voisi olla tulossa?

vastaus: Useampi päivittäistavarakaupan toimija on ollut kiinnostunut sijoittamaan ruokakaupan Savonkadun varteen. Ruokakauppojen läheisyydessä voivat menestyä myös muut pienemmät liikkeet ja palvelut. Uudet työpaikat alueella lisäävät ravintola- ja kahvilapalvelujen tarvetta.

- Paljonko alueelle tulisi ihmisiä ja työpaikkoja?

vastaus: Alustavasti arvioitu noin 7000 työpaikkaa ja 400-500 asukasta

- Minkälaisista rakennusmateriaaleista rakennukset on ajateltu tehtävän (kritisoiitiin samalla Triplan arkkitehtuuria)?

vastaus: Ideasuunnitelmavaihtoehdoissa on esitetty toimistorakennusten alimmat kerrokset tehtävän pääosin punatiilestä. Tiilisten jalustaosien päälle sijoittuvat torniosat voisivat olla ilmeeltään kevyempiä. (Esimerkiksi suurempi ikkunapinta-ala tai vaaleampi materiaali.)

3. Asuinrakentaminen ja Alppitalo

- Asuinrakentamiseen suhtauduttiin lähtökohtaisesti positiivisesti, se oli tervetullutta
- Miten on mahdollista harkita arkkitehtonisesti merkittävän Alppitalon purkamista asuinrakentamisen tieltä? Sen tilalle tuleva asuinkerrostalo on Karjalankadun puolella esitetty 7-8 kerrosta korkeaksi eli paljon korkeammaksi kuin alueen matalammat viereiset talot eikä istu ympäristöönsä lainkaan.

vastaus: Kaupungin tavoite on selvä: mahdollisen asuinrakentamisen alueella on sijoitettava puiston itäpuolelle ja liikeyhteisöä massoittelemallaan, materiaaleiltaan ja väreiltään Alppilan vanhoihin asuinkortteleihin. Kyseessä on joka tapauksessa vasta hyvin alustava viitesuunnitelma ja Alppitaloa edustavan Newil&Baun:kin tavoitteena on edistää jatkosuunnittelua vahvasti yhteistyössä Alppila Seuran ja alueen asukkaiden kanssa. Purkaminen taas ei lähtökohtaisesti ole tänä päivän ilmastotavoitteidenkaan mukaista eikä siitä ole tehty päätöstä. Yksityisomisteinen Alppitalo Oy on hakenut kaavamuutosta tavoitteenaan purkaa toimistotalo ja rakentaa sen tilalle asuntoja ja koska kaupunki haluaa kehittää aluetta kokonaisuutena, on hanke otettu mukaan Savonkadun ympäristön kaavamuutokseen. Alppitalo Oy on jo teettänyt talosta rakennushistoriallisen selvityksen, mutta selvityksiä tarvitaan joka tapauksessa vielä lisää mm. vaihtoehtotarkasteluja sekä hiilijalanjälkiverailu, jossa vertaillaan uudisrakennusta nykyisen rakennuksen tai sen rungon säilyttävään ratkaisuun.

- Kuinka paljon asukkaita olisi tulossa Alppitalon tontille tuleviin asuntoihin?

vastaus: n. 400 asukasta

- Tuotiin esille, että Saimaankadun varrelle esitetyt asuintalot poistavat liiaksi nykyistä kallioaluetta

vastaus: Esillä olevia alustavia viitesuunnitelmavaihtoehtoja eli myös rakentamisen määrää ja sijoittamista tullaan jatkosuunnittelussa tarkastelemaan saatujen kommenttien ja mielipiteiden perusteella.

- Eihän Karjalankadulta Savonpuistoon vievän polun varteen kallioiden päälle vanhojen rakennusten yhteyteen olla rakentamassa, vaikka liikennesuunnitelmassa rakennuksia sille paikalle oli esitetty? Hienoa, jos ei!

vastaus: Alustavien viitesuunnitelmien suunnittelun aikana on vaihtoehtoina nähty rakentamista myös polun viereisillä kallioilla Alppilan vanhaa asuinkorttelia täydentäen, mutta Alppitalon tultua mukaan kaavamuutokseen ja tuodessa omaa rakentamista lähelle tontinrajaa, ei tällaista vaihtoehtoa enää ole suunnitelmissa. Esillä olevia alustavia viitesuunnitelmavaihtoehtoja eli myös rakentamisen määrää ja sijoittamista tullaan joka tapauksessa jatkosuunnittelussa tarkastelemaan saatujen kommenttien perusteella.

4. Kalliot ja puistot

- Tuotiin esille, että puistot ovat terveydelle (erityisesti mielenterveydelle) oleellisia paikkoja, kyse on asukkaiden hyvinvoinnista
- Todettiin, että kallio on alueen ainutlaatuinen erityispiirre, joka pitäisi ehdottomasti suojella, historiallinen luontoarvo, mitä ei saa takaisin
- Nähtiin, että Pasila on niin täyteen rakennettu, että tämä on juuri sopiva henkireikä sen vieressä
- Koettiin, että talot pilaavat näkymät kalliolta
- Miten viheryhteys jatkuu Alppipuistoon?

vastaus: Yhteys jatkuu Savonpuiston eteläosasta Viipurinkadun yli ja yhteyttä levennetään suunnitelmassa Alppitalon nykyiselle tontille. Alustavassa liikennesuunnitelmassa lisätään suojatie kadun yli suoraan reitin jatkeeksi.

- Onko suunnitelmissa huomioitu pisararadan varaus ja sen Alppipuistoa kaventava vaikutus viheralueiden kokonaisvähentymisenä?

vastaus: Pisararadan varaus on huomioitu varausalueen suunnitelmissa. Alppipuiston puolelle - varausalueen ulkopuolelle - ei ole tehty suunnitelmia.

- Miten viheralueiden riittävä turvaaminen on huomioitu?

vastaus: Tässä hankkeessa ei ole vielä laskettu asuinaluekohtaista viheralueiden mitoitusta, mutta alueen eteläosaa ja osaa Alppitalon tontista saatetaan merkitä kaavassa melutason vuoksi puistoalueeksi

- Mistä tarkalleen kulkisi Karjalankadulta Savonpuistoon johtava polku?

vastaus: Polku kulkisi Alppitalon ja Karjalankatu 8:n välistä tonttien ulkopuolella nykyistä polkua mukaillen, mikä huomioidaan Alppitalon tilalle suunnitellun asuintalon tarkempaa sijaintia arvioitaessa.

- Miten hanketta voidaan perustella kestäväällä kehityksellä / ympäristöarvoilla, kun sen alta tuhotaan lähiluontoa?

vastaus: Helsingin kaupunkistrategian 2021-2025 mukaan kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä, ja täydennysrakentamista toteutetaan erityisesti raideliikenteen varrella ja asemien ympäristössä.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (valtioneuvoston päätös 14.12.2017) kaavaratkaisun valmistelussa luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelman (Vistra II) tavoitteiden mukaisesti säilytetään ja parannetaan pohjois-eteläsuuntaista viheryhteyttä, joka yhdistää Töölönlahden Alppipuiston Itä-Pasilan reunavyöhykkeen kautta Vallilanlaaksoon.

- Miksi pitää rakentaa toimistoja, jotta puistoa ja kallion kulkua voidaan parantaa – eikö voisi vaan parantaa kalliota helpompikulkuseksi ja puistomaisemmaksi kevyin rakentein säilyttäen sen luonnonvaraisen rouheuden?

vastaus: Saimaanpuistikon peruskorjauksesta on tehty hanke-ehdotus, jolle ei ole aikataulua eikä rahoitusta, mutta sen linkittyessä alueen kokonaiskehittämiseen peruskorjaus tapahtuisi varmasti aiottua nopeammalla aikataululla.

Alueelle suunniteltu rakentaminen taas liittyy ennemminkin Helsingin kaupunkistrategian 2021-2025 – Kasvun paikka tavoitteisiin, joiden mukaan houkuttelevassa, viihtyisässä ja toimintoiltaan sekoittuneessa kaupungissa on sekä asukkaita että monipuolista elinkeinotoimintaa ja työpaikkoja. Strategian mukaan kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueen erityispiirteet sekä toteuttamalla täydennysrakentamista erityisesti raideliikenteen varrella ja asemien ympäristössä.

5. Pasilan peruskoulu, vanha Eläintarhan koulu

- Suojellulle koululle toivottiin tilaa ympärille, sen riittävää nostamista kaupunkikuvassa peräänkuulutettiin, Voidaanko peruskoulun pohjoispuolelle jättää enemmän vapaata tilaa mitä kahdessa vaihtoehdossa oli esitetty?

vastaus: Esillä olevia alustavia viitesuunnitelmavaihtoehtoja eli myös rakentamisen määrää ja sijoittamista suojellun koulun ympärillä tullaan jatkosuunnittelussa tarkastelemaan saatujen kommenttien ja mielipiteiden perusteella. Vaihtoehto 3:ssa koulu seisoo selkeästi omana ryhdikkäänä rakennuksenaan ja sitä ympäröivät piha-alueet molemmin puolin, mikä on kulttuuriympäristön ja rakennussuojelun vaalimisen näkökulmasta perusteltua.

- Miten korona- tai muut mahdolliset epidemiat huomioiden voidaan taata oppilaille opetuskäyttöön helppo lähiluonto, mikä on ollut pelastus korona-ajalla Pasilan peruskoululle? jääkö koulutoiminta ja missä vaihtoehtoinen koulu sijaitisi? Jos koulu jää, niin pienentykö uniikki kalliopiha uudisrakentamisen myötä? Miten koulun piha riittää, jos rakennetaan sen eteläpuolelle rakennus?

vastaus: Pasilan ja Alppilan koulujen tulevaisuuden osalta ei ole tehty päätöstä ja eri vaihtoehtoja selvitetään parhaillaan palveluverkkoselvityksen pohjalta kaupungin eri osapuolten kesken. Erityisesti pienimmille eli päiväkotij- ja peruskouluikäisille varmistetaan joka tapauksessa eri tiloja haarukoitaessa riittävän isot pihatilat ja mahdollisimman lyhyt etäisyys lähiluontoon.

6. Liikenne

- Pyydettiin nettisivuille periaatesuunnitelma siitä, miten Savonkadun kaventaminen liikenteellisesti ratkaistaan (kierto radan länsipuolelta)
- Tuotiin esille, että Porvoonkadun jatke Savonkadulle tulee olla selkeä pyörätie jatkossakin
- Miksei ole suoraa pyöräreittiä?

vastaus: Porvoonkadun päästä on suora polkupyöräilyreitti Savonkadulle vaihtoehdoissa 2 ja 3. Vaihtoehdossa 1 on Porvoonkadun jatketta tutkittu osana puistoa olevana aukiona, joka katkaisisi nykyisen reitin ja ohjaisi sen kulkemaan rakennusten ja kallion välistä kohti Pasilaa.

7. Varjoisuustutkielmat

- Varjoisuustutkielmat tulisi lisätä OAS -liitteisiin, miksi niitä ei ole siellä?

vastaus: Nyt on meneillään kaavoituksen ensimmäinen eli osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) -vaihe. Varjoisuustutkielmiä lisätään yleensä vasta myöhemmin eli itse kaavaehdotuksen nähtävilläoloaineistoon, mutta asukkaiden toiveesta ne on nyt 17.6.2022 lisätty kaupungin karttapalveluun, johon löytyy suora linkki osoitteesta hel.fi/suunnitelmat (Alppilan pohjoisosa, Savonkadun ympäristö, asemakaava)

8. Kerro kantasi -palvelun nähtävillä olo -ajan pidentäminen

- Palauteaikaa tulisi pidentää, jotta maastokävelyn jälkeen ehtisi vielä tutustua tarkemmin suunnitelmiin ja kommentoida niitä

vastaus: Virallista 1.6.2022 alkanutta nähtävilläoloaikaa ei valitettavasti ole mahdollista pidentää, mutta mielipiteitä voi lähettää koko suunnitteluajan alueen kaavoituksesta

vastaavalle kantakaupunkitiimin arkkitehti Paula Leiwolle sähköpostiosoitteeseen paula.leiwo@hel.fi / +358 (9) 310 23637.

OAS-vaiheen suunnitelmat löytyvät koko kaavoitusprosessin ajan kaupungin karttapalvelusta, johon löytyy suora linkki osoitteesta **hel.fi/suunnitelmat** (Alppilan pohjoisosa, Savonkadun ympäristö, asemakaava)

Seuraavan kerran suunnitelmia voi virallisesti kommentoida ensi keväänä, kun kaavaehdotus laitetaan lautakuntaesittelyn jälkeen nähtäville.

9. Vuorovaikutus

- Onko muka 750 tai 1050 hengen vastaukset mielestänne kattava otanta alueen mielipidekyselyyn?

vastaus: Maastokävelyllä oli n. 50-70 ihmistä ja Kerro kantasi -kyselyyn on tullut runsas 500 kommenttia, mikä sekin on normaalia suurempi määrä -> tähän verrattuna 750 / 1050 hengen otannan voi katsoa olevan kattava

- Minkä takia paikallisten ääni ei ole tärkeämpi kuin muiden helsinkiläisten ääni?
"Näennäisdemokratia on ärsyttävää"

vastaus: Osallistumis- ja arviointivaiheen (OAS) aikana nimenomaan paikallisille eli kaavoitettavan alueen asukkaille, yrityksille, seuroille ja yhdistyksille lähetetään kirje, jossa tiedotetaan asemakaavan muutoksen valmistelun aloittamisesta, alustavista suunnitelmista sekä kerrotaan, miten kaavoitus etenee ja miten siihen voi vaikuttaa. Myös paikallislehteen laitetaan ilmoitus asemakaavan muutoksesta ja nähtävilläoloajasta sekä asukastilaisuudesta. OAS:n aikana halutaan siis kuulla nimenomaan paikallisia, jotka luonnollisesti ovat alueen tuntijoita ja alueesta kiinnostuneimpia.